

**Standardy Ochrony Małoletnich
w Miejsko Gminnym Ośrodku
Pomocy Społecznej
w Nakle nad Notecią**

oraz

**w Placówce Wsparcia Dziennego
„Ognisko Wychowawcze”
w Nakle nad Notecią**

Sierpień 2024r.

Preambuła i założenia

Działanie dla zapewnienia dobrostanu Małoletniego stanowi podstawowy wyznacznik dla Pracowników Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią. W tym celu kadra traktuje wszystkich Małoletnich z szacunkiem, a stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy jest wykluczone. Kadra Ośrodka podejmuje działania w interesie Małoletnich, stosując przepisy obowiązującego prawa, przepisy wewnętrzne oraz zasady współżycia społecznego.

Niniejsza procedura określa najważniejsze zasady i założenia związane z zapewnieniem maksymalnego poziomu bezpieczeństwa Małoletnich, będących podopiecznymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią, a także gwarantujące najwyższy poziom ochrony Małoletnich, na rzecz których realizowane są usługi świadczone przez Ośrodek, a w szczególności przez osoby świadczące: usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, usługi asystencji dla osoby z niepełnosprawnością, usługi asystenta rodziny, pracę na rzecz obsługiwanego przez Ośrodek Zespołu Interdyscyplinarnego, opiekę w Placówce wsparcia dziennego – tj. w Ognisku Wychowawczym.

W opracowaniu i stosowaniu niniejszych „Standardów ochrony Małoletnich”, zwanych dalej Standardami kierowano się poniższymi założeniami:

- W Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią, zwanym dalej Ośrodkiem lub MGOPS nie świadczą pracy osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu Małoletnich,
- Działania podejmowane w Ośrodku nie mogą naruszać przepisów prawa określonych w Statucie praw dziecka, praw człowieka ani innych przepisów powszechnie obowiązującego prawa, w tym bezpieczeństwa danych osobowych,
- Kadra MGOPS potrafi prawidłowo zdiagnozować symptomy krzywdzenia Małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że Małoletni doznaje przemocy rówieśniczej lub przemocy domowej,
- Małoletni podopieczni znają swoje prawa i wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią w ten sposób,
- Procedury przewidziane na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia Małoletnich są opracowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę,
- Interwencje podejmowane w ramach ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji przy udziale wszystkich zainteresowanych podmiotów.

ROZDZIAŁ 1

Główne pojęcia i ramy prawne

§ 1

Ilekcroć w niniejszych Standardach jest mowa o:

- 1) **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią.
- 2) **Ośrodka lub MGOPS** - należy przez to rozumieć Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią.
- 3) **Wychowawcy** – należy przez to rozumieć wychowawcę placówki wsparcia dziennego – Ogniska Wychowawczego.
- 4) **Placówce** – należy przez to rozumieć Placówkę Wsparcia Dziennego - Ognisko Wychowawcze.
- 5) **Zespole** – należy przez to rozumieć Zespół Interdyscyplinarny przy Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią.
- 6) **Personelu/Pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią oraz osoby wykonujące zadania zlecone na terenie jednostki na mocy odrębnych przepisów.
- 7) **Małoletnim** – należy przez to rozumieć osobę która nie ukończyła 18 roku życia;
- 8) **Rodzicu** – należy przez to rozumieć opiekuna prawnego oraz organ sprawujący pieczę zastępczą nad Małoletnim.
- 9) **Dane osobowe Małoletniego** - należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację Małoletniego zgodnie z zasadami RODO,
- 10) **Przemocy domowej** - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą,
- 11) **Krzywdzenie Małoletniego** - należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę Małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym Pracownika Placówki lub zagrożenie dobra Małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.
Krzywdzeniem jest:
 - a) **przemoc fizyczna** jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała; skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne; przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
 - b) **przemoc emocjonalna** to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie Małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie Małoletniego w konflikt osób dorosłych manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie Małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
 - c) **przemoc seksualna** to angażowanie Małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. współżycie z Małoletnim, inne czynności seksualne) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie Małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm), .

- d) **przemoc ekonomiczna** to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju Małoletniego, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych Rodzicom; jest to jedna z form zaniedbania,
- e) **zaniedbywanie** to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych Małoletniego przez Rodzica, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

2. Niniejsze Standardy opracowano i wdrożono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 2 i art. 22b - 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie Małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

3. Niniejsze Standardy należy stosować z uwzględnieniem w szczególności następujących aktów prawnych:

- a) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
- b) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 t.j).
- c) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
- d) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.177 t.j).
- e) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 t.j).
- f) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023r. poz. 571)
- g) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145).
- h) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359).
- i) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17).
- j) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37).
- k) Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 858, 859, 863)
- l) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j Dz. U. z 2024 r. poz. 572)
- m) Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- n) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169).
- o) Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 poz.1781)
- p) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

ROZDZIAŁ 2

Zasady rekrutacji personelu

§ 2

1. MGOPS prowadzi weryfikację kwalifikacji i nastawienia do osób Małoletnich ze strony kandydata na stanowisko związane z wychowaniem, wypoczynkiem i opieką nad osobami Małoletnimi na:
 - a) Pracownika,
 - b) wolontariusza, stażysty, praktykanta.
2. Ośrodek przestrzega zasad rekrutacji obowiązujących zgodnie z Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie Małoletnich, w tym:
 - a) Przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w **Rejestrze Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym** (rejestr z dostępem ograniczonym). Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru. Figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata. Zakres danych wymaganych od kandydata na stanowiska wymienione w p. 1 niezbędnych do sprawdzenia w Rejestrze stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszych Standardów.
 - b) Pracodawca jest zobowiązany wymagać od Pracownika lub WspółPracownika przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z Małoletnimi w Jednostce, zaświadczenia z **Krajowego Rejestru Karnego** o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii
3. Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączane są do akt osobowych Pracownika.

ROZDZIAŁ 3

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między Małoletnim a personelem

§ 3

1. Do podstawowych Standardów zapewniających bezpieczne relacje Personelu z Małoletnim należą:
 - a) przygotowanie Personelu do stosowania Standardów
 - b) monitorowanie stosowania Standardów (przegląd oraz aktualizacja)
 - c) dbałość o bezpieczne relacje między Małoletnim a Personelem
 - d) podejmowanie interwencji w razie podejrzenia krzywdzenia Małoletniego
 - e) składanie zawiadomień o przestępstwach na szkodę Małoletniego
 - f) zapewnienie dostępu do treści Standardów Pracownikom, Rodzicom i Małoletnim
2. Zasady bezpiecznych relacji personelu z Małoletnimi:
 - a) Personel jednostki w ramach wykonywanych obowiązków kieruje się zasadą dobra Małoletniego;
 - b) Personel traktuje Małoletniego z szacunkiem, cierpliwością, wyrozumiałością i godnością a zarazem ze stanowczością i konsekwencją w zakresie przestrzegania obowiązujących w Ośrodku norm moralnych oraz przepisów prawa.
 - c) Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec Małoletniego;

- d) Wyznaczanie jasnych granic, sprawiedliwe egzekwowanie następstw za ich przekroczenie.
 - e) Dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb rozwojowych Małoletnich.
3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z Małoletnimi obowiązują wszystkich Pracowników ośrodka.

§ 4

1. Pracownicy zobowiązani są do utrzymywania adekwatnej do sytuacji relacji z Małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Pracownik w kontakcie z Małoletnimi:
 - a) zachowuje cierpliwość i odnosi się z szacunkiem;
 - b) uważnie wysłuchuje Małoletnich i stara się udzielać odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
 - c) nie zawstydzia Małoletniego, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
 - d) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
3. Pracownik zobowiązany jest do równego traktowania Małoletnich.
4. Pracownik zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, które dotyczą Małoletnich.
5. Wykorzystanie wizerunku Małoletniego jest dopuszczalne tylko za zgodą Rodzica.

§ 5

1. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia Małoletnich, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc.
2. W przypadku, kiedy Pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, gdy jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów zobowiązany jest do poinformowania Dyrektora bądź jego Zastępcy.

§ 6

1. Każde przemocowe zachowanie wobec Małoletniego jest niedozwolone.
2. Nie można Małoletniego popychać, bić, szturchać, itp.
3. Pracownikowi nie wolno dotykać Małoletniego w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu Pracownika, Małoletni potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania.
4. Kontakt fizyczny z Małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. Pracownikowi bezwzględnie zabrania się nawiązywać z Małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych, ani składać mu propozycji lub kierowania wobec niego komentarzy o takim charakterze.
6. Pracownikowi nie wolno proponować i udostępniać Małoletniemu napoi alkoholowych, energetyków, wyrobów tytoniowych oraz narkotyków i tzw. dopalaczy ani innego rodzaju używek.
7. Pracownik, który ma świadomość, iż Małoletni doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach, wykazując zrozumienie i wycucie.

§ 7

1. Kontakt poza godzinami pracy z Małoletnimi jest co do zasady zabroniony.
2. Nie wolno zapraszać Małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z Małoletnim i jego Rodzicem powinny odbywać się na terenie placówki.
3. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z Małoletnim, jego Rodzicem lub Pracownikiem poza godzinami pracy placówki, dozwolone są środki:
 - a) służbowy telefon;
 - b) służbowy e-mail;
4. W przypadku, gdy Pracownika łączą z Małoletnim lub jego Rodzicem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych Małoletnich, Rodziców i Pracowników.

ROZDZIAŁ 4

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia Małoletniego przez personel, innego Małoletniego, osobę trzecią lub Rodzica

§ 8

1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiedzialni są wszyscy pracownicy MGOPS/ Zleceniobiorcy.
2. Niezależnie od obowiązku określonego w pkt.1 Pracownikiem koordynującego przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu i organizację pomocy oraz wsparcia dla takiego Małoletniego jest Pracownik socjalny będący członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego - wskazany przez dyrektora
3. W przypadku nieobecności osoby, o której mowa w pkt 2, dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w MGOPS wyznacza inną osobę odpowiedzialną na koordynację powyższych działań.
4. Tworzy się wewnętrzny rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru Małoletniego.
5. Rejestr, o którym mowa w pkt 4 przechowywany jest w siedzibie MGOPS.
6. Pracownikiem odpowiedzialnym za prowadzenie i uzupełnianie rejestru jest Pracownik koordynujący przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu i organizujący pomocy oraz wsparcie dla takiego Małoletniego jest Pracownik socjalny będący członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego.
7. W przypadku podjęcia przez Pracownika podejrzenia, że Małoletni jest krzywdzony, ma on obowiązek przekazania informacji Dyrektorowi lub jego zastępcy.
8. Pracownik wzywa Rodziców Małoletniego, którego krzywdzenie podejrzewa oraz informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia.
9. Pracownik w każdym uzasadnionym przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego uzupełnia Kartę Interwencji, której wzór stanowi **załącznik nr 2**.
10. Dyrektor może powołać zespół składający się z personelu w celu ustalenia planu wsparcia Małoletniego.
11. Jeżeli równolegle prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”, w której Małoletni uznany jest za osobę doznającą przemocy, nie ustala się planu wsparcia.
12. Zespół przedstawia plan wsparcia Rodzicom Małoletniego z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

13. Zespół informuje Rodziców o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia Małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, lub przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – w wyniku procedury „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
14. Po poinformowaniu Rodziców przez Zespół – zgodnie z punktem poprzedzającym – składane jest zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, przesyła formularz „ Niebieska Karta - A „, do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, który wzór stanowi **załącznik nr 3**.
15. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
16. Kartę interwencji załącza się do akt Małoletniego.

ROZDZIAŁ 5

Procedura i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę Małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”

§ 9

1. MGOPS realizuje zadania wynikające z procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
2. Obowiązek wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” i wypełnienia formularza Niebieska Karta A spoczywa na wszystkich Pracownikach socjalnych i asystentach rodziny zatrudnionych w MGOPS.
3. W przypadku powzięcia podejrzenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu Małoletniego, które może wyczerpywać znamiona przemocy domowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pracownicy MGOPS, o których mowa w pkt. 3.1 mają obowiązek wypełnić formularz Niebieskiej Karty A niezwłocznie po powzięciu informacji o zaistnieniu ku temu przesłanek.
4. Wypełniając formularz Niebieskiej Karty A Pracownik MGOPS stosuje zasady wynikające z przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz z rozporządzenia wykonawczego, w tym przekazuje osobie doznającej przemocy domowej formularz Niebieskiej Karty B.
5. Po wypełnieniu formularza Niebieska Karta A Pracownik wszczynający procedurę Niebieskiej Karty ma obowiązek przekazać ten formularz do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego lub innego jego członka w terminie pięciu dni roboczych. Za dni robocze przyjmuje się dni pracy MGOPS.

ROZDZIAŁ 6

Zasady przeglądu i aktualizacji standardu ochrony Małoletnich

§ 10

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.

2. Dyrektor wyznacza spośród Pracowników osoby odpowiedzialne za wdrożenie i monitorowanie stosowania postanowień niniejszych Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, modyfikowanie postanowień Standardów i prowadzenie rejestru interwencji i zgłoszeń.
3. Dyrektor we współpracy z Kierownikami Działów Ośrodka ustala:
 - a. sposoby i terminy przeprowadzenia przeglądu oraz aktualizacji Standardów.
 - b. sposób opracowania i wykorzystania wniosków z przeprowadzonej diagnozy stosowania Standardów
4. W ramach przeprowadzanej diagnozy należy uwzględnić w szczególności:
 - a. znajomość i stosowanie Standardów przez Pracowników Ośrodka,
 - b. liczbę i charakter występowania zdarzeń podejrzenia krzywdzenia Małoletnich,
 - c. skuteczność stosowanych procedur,
 - d. charakter i przebieg interwencji,
 - e. zgłoszone propozycje zmian Standardów,
 - f. zmiany prawne i organizacyjne dotyczące pracy Ośrodka.
5. Zmodyfikowane Standardy zostają opublikowane na stronie internetowej Ośrodka, BIP oraz przedstawione Personelowi, Małoletnim i Rodzicom.
6. Każdy Pracownik ma obowiązek zapoznać się ze Standardami. Fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania potwierdza podpisem na stosownym oświadczeniu, którego wzór stanowi **załącznik nr 4** do niniejszych Standardów. Oświadczenie jest dołączane do akt osobowych Pracownika lub do dokumentacji WspółPracownika.
7. Osoba wyznaczona przez Dyrektora zobowiązany jest do przeprowadzenia wśród Pracowników (przynajmniej raz w roku) ankiety, której wzór stanowi **załącznik nr 5**
8. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba wyznaczona przez Dyrektora opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich raport.
9. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać ich naruszenia.

ROZDZIAŁ 7

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania Standardów, zasady przygotowania tych Pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

§11

1. Osobę odpowiedzialną za przygotowanie Pracowników MGOPS do stosowania Standardów wyznacza Dyrektor .
2. Dyrektor może zlecić zadanie, o którym mowa w pkt. 1 podmiotowi zewnętrznemu, dającemu rękojmię należytego wykonania przedmiotowych zadań, posiadającemu stosowne kompetencje i doświadczenie.
3. W ramach przygotowania Pracowników do stosowania Standardów może zostać przeprowadzone szkolenie w przedmiotowym zakresie. Obecność na szkoleniu potwierdzona jest imienną listą obecności.
4. Każdy z Pracowników składa oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony Małoletnich obowiązującymi w MGOPS.

ROZDZIAŁ 8

Zasady udostępniania Rodzicom i Małoletnim Standardów do zapoznania się z nimi i ich udostępniania

§ 12

1. Standardy są dokumentem wewnętrznym, ogólnodostępnym (**załącznik nr 6**) MGOPS. Pracownicy, Małoletni i ich Rodzice mają dostęp do treści Standardów na żądanie.
2. Dokument Standardów jest dostępny na stronie internetowej placówki, a także w miejscu realizacji zajęć opiekuńczo – wychowawczych Placówki, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla Małoletnich. Wersja skrócona zawiera informacje istotne dla Małoletnich.
3. Rodzice są zapoznawani są ze Standardami podczas spotkań z Pracownikami, w momencie przyjęcia Małoletniego do Placówki prowadzonej przez Ośrodek, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi nie później niż w ciągu 30 dni od daty wejścia w życie niniejszego Zarządzenia.
4. W przypadku, gdy treść Standardów ulegnie zmianie, wówczas Rodzice są o tym powiadamiani w trybie opisanym w punkcie 3.
5. Małoletni są zapoznawani są ze Standardami podczas jednych z zajęć w Placówce Wsparcia Dziennego, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi nie później niż w ciągu 30 dni od daty wejścia w życie Zarządzenia w sprawie przyjęcia Standardów. Fakt zapoznania Małoletnich ze Standardami odnotowuje się w Dzienniku zajęć.

ROZDZIAŁ 9

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki krzywdzenia Małoletnich

§ 13

1. Personel posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia Małoletnich, takie jak w szczególności:
 - a) Małoletni jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie,
 - b) Małoletni kradnie jedzenie, pieniądze itp.,
 - c) Małoletni żebrze - jest głodny,
 - d) Małoletni nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.,
 - e) Małoletni nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych,
 - f) Małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić lub obrażenia są w różnej fazie gojenia,
 - g) podawane przez Małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., Małoletni często je zmienia,
 - h) pojawia się niechęć do zajęć ruchowych - Małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
 - i) Małoletni boi się Rodzica, boi się przed powrotem do domu,.
 - j) Małoletni wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
 - k) Małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,
 - l) Małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.,
 - m) Małoletni osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości,
 - n) Małoletni ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet),
 - o) Małoletni używa środków psychoaktywnych,
 - p) Małoletni nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” Małoletniego),

- q) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu Małoletniego zaczynają dominować elementy/motywy seksualne,
 - r) Małoletni jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku,
 - s) Małoletni ucieka z domu,
 - t) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania Małoletniego,
 - u) Małoletni mówi o przemocy.
2. Jeżeli z objawami u Małoletniego współwystępują określone zachowania Rodziców, to podejrzenie, że Małoletni jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania Rodziców to w szczególności:
- a) Rodzic podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń Małoletniego,
 - b) Rodzic odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem Małoletniego,
 - c) Rodzic mówi o Małoletnim w negatywny sposób, ciągle go obwinia, poniża, strofuje,
 - d) Rodzic poddaje Małoletniego surowej dyscyplinie, jest nadopiekuńczy, jest zbyt pobłażliwy lub odrzuca Małoletniego,
 - e) Rodzic nie interesuje się losem i problemami Małoletniego,
 - f) Rodzic często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa Małoletni,
 - g) Rodzic jest apatyczny, wycofany, przejawia objawy depresji,
 - h) Rodzic zachowuje się agresywnie,
 - i) Rodzic ma zaburzony kontakt z rzeczywistością, reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie,
 - j) Rodzic nie ma świadomości lub neguje potrzeby Małoletniego,
 - k) Rodzic faworyzuje jedno z rodzeństwa Małoletniego,
 - l) Rodzic przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym,
 - m) Rodzic nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, wskazanych w ust. 1 lub 2, Pracownicy Ośrodka podejmują rozmowę z Rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.

ROZDZIAŁ 10

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet. Procedury ochrony Małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 14

1. MGOPS zapewnia Małoletnim i Personelowi infrastrukturę sieciową z dostępem do Internetu, podejmując przy tym wszelkie możliwe środki zabezpieczające Małoletnich przed stycznością z treściami, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju psychofizycznego i społecznego oraz ze złośliwym oprogramowaniem, w tym filtrując treści.
2. Przez potencjalne zagrożenia związane z użytkowaniem sieci Internet rozumie się:
 - a) dostęp do treści szkodliwych, nielegalnych lub niebezpiecznych dla zdrowia (w szczególności: przemoc, pornografia, promujące działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, używania alkoholu lub narkotyków rasizm, ksenofobia, pedofilia),
 - b) różne formy cyberprzemocy,

- c) szerzenie dezinformacji,
 - d) działalność innych użytkowników Internetu zagrażająca dobru Małoletnich,
 - e) oprogramowanie umożliwiające śledzenie i pozyskanie danych osobowych użytkowników sieci działającej w Ośrodku.
3. MGOPS podejmuje rozwiązania organizacyjne w oparciu o aktualne Standardy bezpieczeństwa, w tym w szczególności następujące działania w celu zapobieżenia zagrożeniom ze strony sieci Internet:
- a) na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu monitorowany jest stale ruch sieciowy, w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie osób odpowiedzialnych za ewentualne nadużycia,
 - b) na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu zamontowany jest program filtrujący treści niedozwolone, określone w ust. 2,
 - c) wyznaczony jest Pracownik odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci, w tym za zabezpieczenie sieci internetowej przed niebezpiecznymi treściami,
 - d) przypadki zidentyfikowania niebezpiecznych treści na urządzeniu elektronicznym lub zjawiska cyberprzemocy z udziałem Małoletnich zgłaszane są niezwłocznie osobie, o której mowa w pkt. c,
 - e) Prowadzone są systematyczne działania wychowawcze, w szczególności integracja, budowanie dobrych relacji pomiędzy Małoletnimi i Personelem.
4. Na terenie Ośrodka dostęp Małoletniego do Internetu jest dopuszczalny:
- a) pod nadzorem Pracownika podczas zajęć z dostępem do Internetu,
 - b) za pomocą sieci wi-fi MGOPS, po podaniu hasła.
5. Użytkownikowi komputera zabrania się:
- a) samowolnego instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie,
 - b) usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu,
 - c) montażu i demontażu elementów komputera i innych urządzeń.
6. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych podczas zajęć służy wyłącznie celom informacyjnym, edukacyjnym i wychowawczym.

§ 15

1. Małoletni jest zobowiązany do przestrzegania następujących zasad:
 - a. Małoletni może przynieść na teren Ośrodka na odpowiedzialność swoją i Rodziców telefon komórkowy albo inne urządzenia elektroniczne z dostępem do Internetu,
 - b. Używanie własnego telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych jest możliwe jedynie w razie:
 - i. uzyskania zgody Pracownika sprawującego bezpośrednią opiekę nad Małoletnim,
 - ii. nagłej i pilnej konieczności, np. zagrożenia zdrowia lub życia,
 - iii. korzystania z urządzeń jako pomocy dydaktycznych w czasie zajęć, po uzyskaniu zgody Pracownika prowadzącego dane zajęcia lub na jego wyraźne polecenie.
2. Na terenie Ośrodka zakazuje się Małoletnim filmowania, fotografowania lub utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych. Wyjątki są dopuszczalne za zgodą członka Personelu.
3. W czasie wycieczek i wyjść organizowanych przez MGOPS:

- a. decyzję o zabranii telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych podejmuje osoba odpowiedzialna za wyjście lub wycieczkę,
 - b. w przypadku dopuszczenia posiadania telefonów lub innych urządzeń elektronicznych Małoletni ma prawo korzystania z tych urządzeń tylko w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego wydarzenia.
4. MGOPS nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, zniszczenie, uszkodzenie lub kradzież sprzętu wnoszonego przez Małoletnich.

ROZDZIAŁ 11

Zasady ochrony danych osobowych małoletniego

§ 16.

1. Dane osobowe Małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):
 - 1) Pracownik Placówki oraz MGOPS ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
 - 2) dane osobowe uczestnika są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
 - 3) Pracownik Placówki jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych uczestnika i udostępnienia tych danych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.

§ 17.

1. Pracownik Placówki może wykorzystać informacje o uczestniku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości uczestnika oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację uczestnika.

§ 18.

1. Pracownik Placówki nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o Małoletnim ani o jego opiece.
2. Pracownik Placówki, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem Małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, Pracownik Placówki podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna Małoletniego.
3. Pracownik Placówki nie kontaktuje przedstawicieli mediów z Małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie Małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy Pracownik Placówki jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

ROZDZIAŁ 12

Zasady ochrony wizerunku uczestnika

§ 19.

- Pracownicy Placówki uznając prawo ucznia do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku ucznia.

§ 20.

1. Pracownikowi Placówki nie wolno umożliwić przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku uczestnika (tj. filmowanie, fotografowanie) na terenie Placówki bez pisemnej zgody opiekuna Małoletniego.
2. W celu uzyskania zgody opiekuna Małoletniego na utrwalanie wizerunku uczestnika, Pracownik Placówki może skontaktować się z opiekunem Małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych opiekuna Małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek Małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku Małoletniego nie jest wymagana.

§ 21.

1. Upublicznienie przez Pracownika Placówki wizerunku uczestnika utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna uczestnika.
2. Przed utrwaleniem wizerunku Małoletniego należy uczestnika oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie Facebook) w celach promocyjnych.

ROZDZIAŁ 13

Zapisy końcowe

§ 22.

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia